

การใช้แบบฝึกทักษะการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning)
เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ของ
Using Active Learning Exercises to Enhance Reading
for Main Idea Skills among Matthayomsuksa 1
Students at Anuban Chiang Khong School

(Received: January 23, 2024 Revised: June 14, 2024 Accepted: August 22, 2024)

นฤเดช สุริยะวงศ์¹, สุกัญญา ขลิบเงิน², สุธัทศน์ คล้ายสุวรรณ³

Narudech Suriyawong, Sukanya Klibngern, Suthat Klaysuwan

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ของตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ของ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ของ จำนวน 30 คน

¹นักศึกษาลัทธิศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย E-mail: banknarudechsu@gmail.com

²อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย E-mail: love_everlasting@hotmail.com

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย E-mail: thats2010@hotmail.co.th

โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการจัดการเรียนรู้ แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ เท่ากับ 82.25/83.89 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะ การเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ พบว่า มีคะแนนเฉลี่ย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจ ของนักเรียน พบว่า มีความพึงพอใจมากที่สุดด้านการจัดกิจกรรมด้านการประเมินผล ด้านการออกแบบสื่อการเรียนรู้ และมีความพึงพอใจมากด้านเนื้อหาตามลำดับ

คำสำคัญ: การพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ แบบเชิงรุก การอ่านจับใจความสำคัญ

Abstract

The purposes of this study were 1) to evaluate the effectiveness of active learning exercises in enhancing the reading for main idea skills of Matthayomsuksa 1 students at Anuban Chiang Khong School based on the 80/80 criterion, and 2) to compare the students' learning achievement before and after utilizing these exercises. The sample consisted of 30 Matthayomsuksa 1/1 students at Anuban Chiang Khong School, selected through purposive sampling. The instruments used for data collection included lesson plans, active learning exercises, a pre-and-post achievement test, and a student satisfaction questionnaire. Data were analysed using percentage, mean, standard deviation, and dependent t-test.

The result indicated that the effectiveness of the active learning exercises for enhancing reading for main idea skills was 82.25/83.89, exceeding the 80/80 criterion. The students' post-test scores were significantly higher than their pre-test scores at the 0.05 level. The students expressed the highest satisfaction with the learning activities, followed by the assessment methods and instructional media. Their satisfaction with the content was also rated very high.

Keywords: Reading for Main Idea Skills, Active Learning, Reading Comprehension.

บทนำ

การสอนอ่านในวิชาภาษาไทยมีความสำคัญมาก (Ministry of Education, 2008, p. 41) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิชาภาษาไทยได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านการอ่านว่า ผู้เรียนจะต้องอ่านออกเสียง บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง อ่านจับใจความสำคัญ รวมถึงรายละเอียด ของสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ และวิจารณ์อย่างมีเหตุผล รวมทั้งประเมินความถูกต้องของเรื่องที่อ่านได้ การอ่านรูปแบบหนึ่งที่เรียกว่า การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นทักษะการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง ในระดับเบื้องต้น และเป็นพื้นฐานสำหรับการอ่านระดับสูงขึ้นไป เริ่มจาก กระบวนการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ข้อความ ประโยค เนื้อเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของเรื่อง โดยมีใจความสำคัญของข้อความ ทำหน้าที่ เป็นใจความในแต่ละตอน ซึ่งใจความสำคัญ อาจจะอยู่ย่อหน้าใดย่อหน้าหนึ่ง หรือใจความสำคัญอาจจะจะมีเพียงประเด็นเดียวปรากฏในตอนแรก ตอนกลาง หรือตอนท้ายก็ได้ หรืออาจจะไม่พบใจความสำคัญเลยก็ได้ จึงต้องอาศัยข้อมูล และประสบการณ์ของผู้อ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญขึ้นเอง

ปัญหาหนึ่งที่ผู้เรียนในปัจจุบันยังมีข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความ สำคัญ คือ อ่านแล้วไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ ไม่สามารถระบุหรือ สรุปประเด็นสำคัญรวมไปถึงข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ใจความหลัก ใจความรองได้ จึงไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร อีกทั้ง ยังเป็นอุปสรรคต่อการเรียน ในวิชาอื่น ๆ จากผลคะแนนการทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี 2563 และปี 2564 ที่ผ่านมา มีค่าคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดไว้ร้อยละ 75 (Anuban Chiang Khong School Curriculum in Subject Area of Thai Language, 2022) จึงเป็นปัญหาสำคัญ

ที่ต้องเร่งพัฒนาเป็นลำดับแรก ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาและมีผลคะแนนตามมาตรฐานกำหนดไว้ ฉะนั้น การอ่านจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนให้ต่อเนื่อง จึงจะเกิดประสิทธิภาพ เพราะอ่านแล้วต้องทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน ค้นหาสาระสำคัญ แปลความหมายให้ถูกต้องและเห็นคุณค่าจากสิ่งที่อ่าน ซึ่ง Janpen (2014, p. 133) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญที่ดีจะเข้าไปช่วยให้การอ่านในลักษณะต่าง ๆ ให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมาย หากว่าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ไม่ทราบว่าเป็นเรื่องที่อ่านนั้นผู้เขียนกล่าวถึงอะไรก็จัดได้ว่าการอ่านนั้นเกิดความล้มเหลว สอดคล้องกับ Thongniam (2017, p. 100) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะที่สำคัญเพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการอ่านเพื่อจุดประสงค์อื่น ๆ อันเป็นสาเหตุให้ผู้อ่านไม่สามารถพัฒนาเรื่องการอ่านได้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน นอกเหนือจากครูผู้สอนจะนำเทคนิคมาช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้แล้ว แบบฝึกทักษะนับว่าเป็นสื่อการสอนที่ช่วยให้การเรียนรู้พัฒนามากขึ้น เนื่องจากแบบฝึกทักษะเป็นการสร้างแบบตัวอย่าง ปัญหาหรือคำสั่ง โดยครูผู้สอนเป็นผู้สร้างขึ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เกิดเป็นความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ สามารถจดจำสิ่งที่เรียน นำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ เกิดความสำเร็จภายในจิตใจ เนื่องจากผู้เรียนทราบผล การพัฒนาของตนเองสามารถทบทวนเนื้อหาในบทเรียนได้ และยังเป็นตัวช่วยให้ครูผู้สอนทราบถึงผลการดำเนินกิจกรรม ผลการพัฒนาผู้เรียน สามารถออกแบบและเพิ่มเติมเนื้อหาในแบบฝึกทักษะ ได้ทุกเวลา ดังนั้น ปัญหาหรือคำสั่งที่กำหนดขึ้นโดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้จากแบบฝึกทักษะ เพื่อให้ผู้เรียนฝึกตอบคำถาม นำความรู้ไปสรุปและอภิปรายร่วมกัน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นในแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ อันประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นตั้งคำถาม 2. ขั้นการแสวงหาสารสนเทศ 3. ขั้นการสร้างองค์ความรู้ 4. ขั้นการสื่อสาร

5. ขึ้นตอบแทนสังคม โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนเกิดทักษะและความชำนาญในการอ่านจับใจความสำคัญ

จะเห็นได้ว่าแบบฝึกทักษะช่วยสร้างเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ได้ทุกรูปแบบโดยเฉพาะการอ่านจับใจความสำคัญ เพราะเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและอยากที่จะพัฒนาความรู้โดยการฝึกอ่านจับใจความสำคัญให้เกิดความชำนาญ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะใช้แบบฝึกทักษะการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ นอกจากนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญแล้ว ยังจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความสำคัญได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากทราบผลการพัฒนาความก้าวหน้าของตนเอง สามารถนำแบบฝึกทักษะมาทบทวนเนื้อหาได้ตลอดเวลา สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย รักการอ่าน นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เห็นคุณค่าของภาษาไทย และตอบสนองต่อนโยบายการศึกษาในยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ของ จำนวน 147 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ของที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากห้องเรียนนี้เป็นห้องเรียนที่มีการสอบคัดเลือกแต่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่าน จับใจความสำคัญโดยเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องที่ 1 การอ่าน ทั้งหมดจำนวน 8 แผน ใช้เวลาแผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที ประกอบด้วย

- 1.1 แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นในการอ่านจับใจความสำคัญ
- 1.2 แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องเล่าจากประสบการณ์
- 1.3 แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องสั้น
- 1.4 แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากบทสนทนา
- 1.5 แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดก
- 1.6 แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากวรรณคดีในบทเรียน

- 1.7 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านใจความสำคัญจากงานเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 1.8 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ

โดยตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสาระสำคัญ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผลที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

แล้วนำคะแนนที่ได้ไปคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ มีใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์ 3.51 – 5.00 เป็นเกณฑ์การตัดสินใจผ่านให้นำไปใช้ได้ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.16 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

2) แบบฝึกทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ จำนวน 8 เรื่อง ประกอบด้วย

- 2.1 ความรู้เบื้องต้นในการอ่านจับใจความสำคัญ
- 2.2 การอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องเล่าจากประสบการณ์
- 2.3 การอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องสั้น
- 2.4 การอ่านจับใจความสำคัญจากบทสนทนา
- 2.5 การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดก
- 2.6 การอ่านจับใจความสำคัญจากวรรณคดีในบทเรียน
- 2.7 การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 2.8 การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ

โดยตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสม (IOC) ของแบบฝึกทักษะการจัดกิจกรรมด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบ ด้านการใช้ภาษา ด้านการนำเสนอ ด้านการวัดและประเมินผลที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

แล้วนำคะแนนที่ได้ไปคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ โดยใช้เกณฑ์ 3.51 – 5.00 เป็นเกณฑ์ การตัดสินใจผ่านให้นำไปใช้ได้ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ แบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ ชนิด 4 ตัวเลือก และแบบอัตนัยตอบคำถาม จำนวน 2 ข้อ โดยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณา ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหา ความเหมาะสมของคำถาม ภาษาที่ใช้ในการถาม ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับจุดประสงค์ (IOC) โดยกำหนดคะแนนในการพิจารณา (Nilphan, 2017, p. 177) ดังนี้

- +1 ถ้าแน่ใจว่าคำถามนั้นตรงกับเนื้อหาตามจุดประสงค์
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นตรงกับเนื้อหาตามจุดประสงค์
- 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงกับเนื้อหาตามจุดประสงค์

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.67 – 1.00 ถือว่าเป็นแบบทดสอบที่สามารถนำไปใช้ได้ นอกจากนั้นได้นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดปรนัย คือ ตอบถูกต้องได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน ชนิดอัตนัย คือ ตอบถูกต้องได้ 5 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน ข้อสอบที่ผ่านการคัดเลือก

ต้องมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 – 1.00 ขึ้นไป สามารถนำไปใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ทุกข้อมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ของ ใช้วัดความพึงพอใจทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการออกแบบสื่อการเรียนรู้และด้านการประเมินผล จำนวน 15 ข้อ โดยกำหนดระดับความคิดเห็นตามมาตราส่วน (Rating Scale) (Nilphan, 2017, p. 159) ไว้ 5 ระดับ ได้แก่

ระดับ 5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
ระดับ 3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

พิจารณาตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถามความพึงพอใจด้านความเหมาะสม ของคำถาม จุดประสงค์ และภาษาที่ใช้ในการถามจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน กำหนดค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) และกำหนดคะแนน (Nilphan, 2017, p. 177) ดังนี้

- +1 ถ้าแน่ใจว่าคำถามนั้นตรงกับเนื้อหาตามจุดประสงค์
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นตรงกับเนื้อหาตามจุดประสงค์
- 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับเนื้อหาตามจุดประสงค์

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจ พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 สามารถนำไปใช้ได้ และหากพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86 แสดงว่าแบบสอบถามความพึงพอใจมีค่าความเชื่อมั่นสูงสามารถนำไปใช้ได้ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ของ สามารถนำไปใช้ในการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนได้ทุกข้อ

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ของ เท่ากับ 82.25/83.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ของ ตามเกณฑ์ 80/80

การหาประสิทธิภาพ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ประสิทธิภาพ	แปลผล
ระหว่างเรียน/ กระบวนการ (E_1)	30	80	65.8	1.45	82.25	สูงกว่าเกณฑ์
หลังเรียน/ ผลลัพธ์ (E_2)	30	30	25.17	1.29	83.89	สูงกว่าเกณฑ์

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ เท่ากับ 82.25/83.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายแบบฝึกทักษะ พบว่า ทุกแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้เช่นเดียวกัน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พบว่า ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.6 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.17 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียน พบว่า คะแนนสอนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	df	Sig.
ก่อนเรียน	30	30	14.6	1.59	-39.15	29	0.05*
หลังเรียน	30	30	25.17	1.29			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะ การเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พบว่า ก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.6 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.17 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียน พบว่า คะแนนสอน หลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การใช้แบบฝึกทักษะการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 9.23) รองลงมา คือ ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 8.96) รองลงมา คือ ด้านการออกแบบสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 8.99) และมีความพึงพอใจมาก ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 9.12) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผลการวิจัย 3 ประการ คือ การสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ ตามเกณฑ์ 80/80 ประการที่สอง คือ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ และประการสุดท้าย คือ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ ดังอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ เท่ากับ 82.25/83.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ เนื่องจากผู้วิจัย ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญ ความรู้ ความเข้าใจและความสนใจ รวมไปถึงวัยและสภาพแวดล้อม สังคม ความเป็นอยู่ตามบริบทของท้องถิ่น โดยบูรณาการความรู้ของผู้เรียนให้สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาพัฒนาทักษะกระบวนการคิดสู่การแก้ไขปัญหาและเกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนรู้ ผ่านเนื้อหาที่มีสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยได้ออกแบบผ่านแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบเชิงรุก (Active learning) ที่ได้อ้างอิงมาจากทฤษฎีการวิจัยต่าง ๆ อันมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนา

การอ่านจับใจความสำคัญ อีกทั้งได้รับการตรวจสอบและประเมินผลของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ที่ได้ทำการพิจารณา ตรวจสอบคุณภาพให้เกิดความสมบูรณ์ จนสามารถนำแบบฝึกทักษะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ ไปใช้กับทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏว่า แบบแบบฝึกทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ เท่ากับ 82.25/83.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ 80/80 ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ Janseng (2013) ที่ศึกษา เรื่อง การสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่ามีประสิทธิภาพ 80.25/80.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อีกทั้งผลการศึกษาของ Thepdu (2013, p. 90) ได้ศึกษาการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านตาตดภูง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร พบว่า ประสิทธิภาพเท่ากับ 84.11/86.91 เป็นไปตามเกณฑ์กำหนด 80/80 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Suriyarungsun (2012, p. 79) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี พบว่า มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.26/82.50 และในปีเดียวกัน Phadungphot (2012, p. 101) ได้ศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่สาย ประสิทธิ์ศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 พบว่ามีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.46/88.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้แล้วงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ก็มีความสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ดังที่ Phonganan (2020, p. 113) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่าน

และการเขียนสะกดคำพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า ได้ชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนสะกดคำพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ Suradacha (2019, p. 25) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรม Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการอ่านของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า ชุดกิจกรรม Active Learning เสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เกิดจากการที่ผู้วิจัยได้ออกแบบและสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีความน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากได้มีการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรสาระการเรียนรู้แกนกลางวิชาภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลเชียงของ ทำให้ตอบโจทย์ต่อการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างตรงประเด็น กำหนดเนื้อเรื่องที่ใช้สำหรับการอ่าน เรียงลำดับความยากง่ายของเรื่องที่ต้องการจะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ เนื้อหามีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีความหลากหลาย ไม่มากและไม่น้อยจนเกินไป เน้นการปฏิบัติ เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สามารถพัฒนาตนเองได้ ทั้งแบบกลุ่มและศึกษาด้วยตนเอง มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การนำเสนอสรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยการสร้างคำถามผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุก

(Active learning) เพราะผู้วิจัยเชื่อว่าแบบฝึกทักษะที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาของการอ่านจับใจความสำคัญได้มากขึ้น สามารถระบุใจความหลัก ใจความรอง เหตุผลต่าง ๆ ทราบข้อคิดจากการอ่าน และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้ ทั้งนี้ ได้รับการแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ จึงได้ปรับปรุงและพัฒนาจากการเก็บข้อมูลในทุก ๆ ขั้นตอน หาความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ค่า IOC เป็นผลทำให้ได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่มีคุณภาพ และนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 14.6 คิดเป็นร้อยละ 48.67 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.17 คิดเป็นร้อยละ 83.89 สอดคล้องกับ Totong (2018, p. 89) ศึกษาการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิภาพมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้ Athan (2016, pp. 1-14) พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ Klinphueng (2016, pp. 1-15) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน นอกจากนี้ ก็ได้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ที่นำมาเป็นแนวคิดในการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของผู้วิจัยได้ศึกษา ดังเช่น Phongsanan (2020, p. 113) ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนสะกดคำพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนสะกดคำพื้นฐานของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบเชิงรุก หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ในปีเดียวกัน Kaewsritrai (2020, p. 153) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เรื่อง คำและหน้าที่ของคำโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาล เชียงของ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดด้านการจัดกิจกรรมด้านการประเมินผล ด้านการออกแบบสื่อการเรียนรู้ และมีความพึงพอใจมากด้านเนื้อหา ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสนุกสนาน หลากหลาย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนมีความใฝ่เรียนรู้ ตั้งใจ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ สามารถทำงานได้ด้วยตนเองและเป็นกลุ่มได้ มีการแลกเปลี่ยนซักถามและสรุปความรู้ร่วมกันอยู่เสมอ สร้างกิจกรรมที่แปลกใหม่ อันมีความแตกต่างกันออกไปตามเนื้อหาของการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนสามารถฝึกฝนและทบทวนเนื้อหานอกเวลาเรียนได้ ตรวจสอบความถูกต้องของตนเองจากการทำแบบฝึกทักษะ พร้อมทั้งทราบผลการพัฒนาของตนเอง ซึ่งเป็นไปตามเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) จึงส่งผลทำให้การดำเนินกิจกรรมในชั้นเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีในการเสริมแรงทางบวกกับผู้เรียนอยู่เสมอ จึงทำให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจส่งผลต่อความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี สอดคล้องกับ Suriyarungsun (2012, p. 79) ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

จังหวัดเพชรบุรีอยู่ในระดับมากที่สุด ในปีเดียวกัน Phadungphot (2012, p. 101) ศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 36 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด และ Panyim (2023, p. 14) ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิดภาพรวมอยู่ในระดับมาก

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีความก้าวหน้าร้อยละ 33.58 และมีความพึงพอใจโดยภาพรวมระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ก่อนการนำแบบฝึกทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของไปใช้ครูผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมโดยการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ในบทเรียน รวมถึงสร้างความเข้าใจในการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะต้องใช้ควบคู่กับการพัฒนาทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาผู้เรียน

2. ครูผู้สอนต้องมีบทบาทในการอธิบาย ชี้แนะ และให้การช่วยเหลือให้ผู้เรียนที่ไม่เข้าใจให้เกิดความกระจ่างมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงความยืดหยุ่นในการขยายเวลาให้เกิดความเหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรม ในด้านการประเมินผล อาจทำให้เกิดปัญหาในการประเมินผลงานนักเรียนตามสภาพจริง ดังนั้น ครูผู้สอนจึงสามารถปรับประยุกต์เนื้อหาในการจัดกิจกรรมให้มีความง่ายขึ้น สอดคล้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความหลากหลาย และมีความรู้อย่างรอบด้าน

3. เนื่องจากบทอ่านที่ปรากฏในแบบฝึกทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ มีแนวคิดด้านคุณธรรมและจริยธรรมแฝงอยู่ ผู้สอนจึงสามารถเสริมความรู้และประสบการณ์ถ่ายทอดไปยังผู้เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์และเป็นรากฐานที่ดีต่อการดำเนินชีวิต

4. การพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญอย่างต่อเนื่อง นอกจากจะเป็นการพัฒนาผู้เรียนสู่ทักษะการพัฒนาการอ่านขั้นพื้นฐานแล้วยังเป็นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและยกระดับมาตรฐานของโรงเรียนสู่มาตรฐานของชาติ ฉะนั้น ครูผู้สอนควรส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญอย่างต่อเนื่อง

5. ควรมีการนำแบบฝึกทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) ไปใช้กับการพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ ของผู้เรียน เพื่อความหลากหลายและนำสู่การพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและควรสร้างแบบฝึกทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียน

References

- Anuban Chiang Khong School. (2022). *Anuban Chiang Khong School Curriculum in Subject Area of Thai Language*. Anuban Chiang Khong School. [In Thai].
- Athan, M. (2016). *The Development in Practical of Reading Comprehension to Develop Reading Comprehension of Matthayomsuksa 1 Students at Watsaket School, Khet Pom Prap Sattru Phai, Bangkok*. [Master of Education's Thesis, Ramkhamhaeng University]. [In Thai].
- Janpen, N. (2014). *The Use of Thai Language*. Genesis Mediacom. [In Thai].
- Janseng, J. (2013). *The Construction of the Instructional Packages in Developing Reading Skill for Main Ideas among Mathayomsuksa 1 Students*. [Master of Education's Thesis, Thaksin University]. [In Thai].
- Kaewsritrai, S. (2020). *Development of a Learning Activity Package of Thai Language for Communication Entitled Words and Functions Based on Active Learning Management for Prathomsuksa 6 Students*. [Master of Education's Thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University]. [In Thai].
- Klinphueng, M. (2016). *The Development of Reading for Main Idea for Matthayomsuksa 2*. [Master of Education's Thesis, Ramkhamhaeng University]. [In Thai].
- Ministry of Education. (2008). *The Basic Education Core Curriculum 2008*. Printing Press of the Agricultural Co-operative Federation of Thailand (ACFT). [In Thai].

- Nilphan, M. (2010). *Research Methodology in Education*. (5th ed.). Silpakorn University Press. [In Thai].
- Panyim, C. (2023). Development of Comprehensive Reading Skill Package Using SQ4R Method Together With Mind Mapping Technique for Prathomsuksa 3 Students. *Journal of Nisitwang*, 25(1), 14. [In Thai].
- Phadungphot, S. (2012). *The Using of Reading for Main Idea Exercises of Matthayomsuksa 3 Students at Maisaiprasitsart School under the Secondary Educational Service Area Office 36*. [Master of Arts Thesis, Chiang Rai Rajabhat University]. [In Thai].
- Phonganan, M. (2020). *Development of the Activity Packages on the Basic Words Reading and Writing Spelling for Phathom Suksa 1 Students under the Jurisdiction of Phra Nakhon Si Ayutthaya, Primary Educational Service Office Area 2 by Using the Active Learning Model*. [Master of Education's Thesis, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University]. [In Thai].
- Suradacha, K. (2019). The Results of Using Activity Set in Active Learning to Promote Reading Comprehension Skill and Attitudes towards Reading of The Second Year Students in Thai Language Programme Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University. *Refereed proceedings of the second National Conference on Education*. Pibulsongkram Rajabhat University. (pp. 18). [In Thai].

- Suriyarungsun, R. (2012). *The Development of Reading Exercises for Main Idea Using Phetchaburi Local Information for Mathayomsuksa 1 Students*. [Master of Arts Thesis, Silpakorn University]. [In Thai].
- Thepdu, T. (2013). *The Development in Practical of Reading Comprehension of Matthayomsuksa 2 Students at Tadphuwong School, Waritchaphum District, Sakon Nakhon*. [Master of Education's Thesis, North Bangkok University]. [In Thai].
- Thongniam, S. (2017). *Thai Language for Communication*. Se-education. [In Thai].
- Totong, L. (2018). *The Development of Reading Main Idea Skill in Learning Area of Thai Language for Junior Secondary Education Grade 1 by Using Exercises with Mind Mapping Technique*. [Master of Education's Thesis, Rajabhat Maha Sarakham University]. [In Thai].